

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. R. Holtmaat, drs. M. Polderman, J. Toes sr.)

Uitspraaknr. 01.036

Datum:

21 juni 2001

Het bieden van een veilige leeromgeving, aanpak leerproblemen, alsmede verbaal en fysiek geweld.; deels gegrond; PO.

De klacht

De vader van twee leerlingen van een openbare basisschool klaagt erover dat de groepsleerkracht, tevens locatieleider van de school:

1. onvoldoende maatregelen neemt om een veilige leeromgeving te bieden aan zijn dochter, waardoor deze vanaf groep 6 veelvuldig door klasgenoten wordt gepest;
2. niets heeft gedaan met het door de onderwijsbegeleidingsdienst gegeven advies om de leerproblemen van de dochter aan te pakken; tevens kijkt hij werk van dochter en zoon niet na en blijkt een aantal toetsen niet te zijn gemaakt;
3. zowel verbaal als fysiek geweld jegens de zoon gebruikt.

Visie van partijen

De vader stelt dat zijn dochter(groep 8) vanaf groep 6 regelmatig buiten school werd gepest door medeleerlingen. Hoewel de school daarover is geïnformeerd, heeft die er niks aan gedaan. Zijn echtgenote heeft ouderraad en medezeggenschapsraad na een thema-avond over pesten bij brief gevraagd daar een vervolg aan te geven. Zij kreeg hierop onbevredigend antwoord.

Ook de groepsleerkracht zelf heeft de dochter een keer tegen haar zin willen laten mee zwemmen, terwijl zij hem gezegd had niet het water in te willen gaan uit angst weer gepest te worden.

De leerkracht heeft niets gedaan met de aanbeveling van de onderwijsbegeleidingsdienst dat zijn dochter baat zou kunnen hebben met rekenstrips. Ook heeft hij regelmatig gemaakt werk niet nagekeken; dit gold ook voor werk van de zoon (groep 6). Of hij liet het door een ander nakijken. De dochter heeft de laatste toetsen van groep 7 niet gemaakt.

Nadat een andere ouder vader had geïnformeerd dat de groepsleerkracht een aantal malen hardhandig tegen zijn zoon was opgetreden, heeft hij die voorvallen met de leerkracht besproken en heeft deze ze bevestigd. Vader neemt geen genoegen met het excuus dat het uit onmacht was. Ook al kan zijn zoon dwars doen, dan is er geen reden voor dergelijk hardhandig optreden.

De leerkracht meent dat de dochter niet veelvuldig werd gepest. Hij heeft er wel steeds aandacht aan besteed in de klas, maar zonder naam en toenaam te noemen en meer in algemene zin. Als zich incidenten buiten school afspelen moeten ouders daar zelf over gaan praten met de pesters of hun ouders.

Over het zwemincident herinnert hij zich niet dat de dochter hem had gezegd bang te zijn weer gepest te worden.

De leerkracht geeft aan wel degelijk aandacht voor de rekenproblemen te hebben gehad, maar was slordigheid veel meer een probleem dan een duidelijke foutencategorie. Met het advies van de onderwijsbegeleidingsdienst kon de leerkracht daarom niet veel. Wel heeft parten gespeeld dat de dochter thuis op een andere manier sommen kreeg uitgelegd dan op school. Ondanks een schriftelijk verzoek aan ouders dit niet te doen, heeft de moeder die uitleg voortgezet. De dochter weigerde de uitleg van de leerkracht te accepteren.

Het nakijken van werk geschiedt alleen bij echte opgaven en niet van elke eerste oefening van sommen. Ook is er een mogelijkheid tot verrijkingsopgaven. Werk dat de leerkracht eerst door een administratieve kracht had laten nakijken heeft hij later zelf gecheckt. Beide kinderen hebben bij een aantal toetsen niet alle opgaven gemaakt; dit is iets anders dan dat zij ze niet zouden hebben gemaakt.

Tenslotte erkent de leerkracht dat hij te hardhandig heeft opgetreden. Nadat de vader hem de voorvallen had voorgehouden is bij hem het besef gerezen dat hij zijn grens kennelijk bereikt had. Hij had herhaaldelijk bij het bevoegd gezag aangegeven dat het werk in de combinatiegroep 5 t/m 8 en het locatieleiderschap hem zwaar viel. Inmiddels is een burn-out geconstateerd en heeft hij zich ziek gemeld.

Overwegingen van de Commissie

Ten aanzien van klachtonderdeel 1

De vader klaagt erover dat de leerkracht onvoldoende maatregelen heeft genomen om een veilige leeromgeving te bieden aan zijn dochter, waardoor deze vanaf groep 6 veelvuldig door leerlingen is gepest.

De Commissie stelt vast dat de vader zijn klacht heeft onderbouwd met drie voorbeelden van vermeend pestgedrag

De Commissie is van oordeel dat de genoemde voorvallen niet tot de conclusie kunnen leiden dat de dochter van de vader veelvuldig werd gepest. Het betreft slechts drie gebeurtenissen waarvan er twee buiten de school plaatsgevonden. Het enige voorval dat zich in schoolverband heeft afgespeeld is een incident dat begin 1999 plaatsvond. De vader heeft zijn stelling dat zijn dochter veelvuldig werd gepest naar het oordeel van de Commissie daarmee niet aannemelijk gemaakt. Daarmee valt ook de grond weg onder de stelling van de vader dat de leerkracht onvoldoende maatregelen heeft genomen om een veilige leeromgeving te bieden.

De Commissie acht dit onderdeel van de klacht daarom ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2

Met betrekking tot het niet opvolgen van de adviezen van de onderwijsbegeleidingsdienst is de Commissie van oordeel dat wanneer daarvoor goede redenen zijn, de school deze adviezen niet hoeft op te volgen.

De Commissie constateert dat de leerkracht vond dat hij niets met de adviezen kon. Zo zijn volgens hem rekenstrips alleen te gebruiken als er sprake is van een duidelijk foutencategorie, waarvan bij de dochter van de vader geen sprake zou zijn. Naar het oordeel van de Commissie had het op de weg van de leerkracht gelegen om contact op te nemen met de onderwijsbegeleidingsdienst en deze te melden dat hij in de adviezen geen bruikbare handvatten kon vinden. Zeker nu het onderzoek op advies van de leerkracht was aangevraagd had hij zich niet zonder meer mogen neerleggen bij de in zijn ogen ontoereikende adviezen.

De Commissie acht dit onderdeel van de klacht gegrond.

Met betrekking tot het niet nakijken van werk is de Commissie van oordeel dat de leerkracht voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het bij de op school gehanteerde methode niet noodzakelijk is de opgaven uit het gele schrift na te kijken, daar er andere schriften en momenten zijn die daar juist voor zijn bedoeld.

Wat betreft het niet maken van toetsen merkt de Commissie op dat door de vader niet is gesteld dat zijn kinderen structureel geen toetsen maakten. Naar het oordeel van de Commissie is het feit dat er een enkele keer een toets niet of niet geheel is gemaakt op zich niet voldoende om te spreken van verwijtbare nalatigheid van een leerkracht (of van de leerling zelf). Naast toetsen zijn er andere instrumenten om de ontwikkeling van een leerling te controleren. Als een leerkracht regelmatig geen toetsen afneemt is er inderdaad sprake van een nalatigheid die hem is aan te rekenen, maar daar is in dit geval geen sprake van.

De Commissie acht dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel 3

De vader klaagt erover dat de leerkracht fysiek en verbaal geweld jegens zijn zoon heeft gebruikt. De leerkracht heeft dit erkend en heeft hiervoor een verklaring gegeven. Zijn gedrag was een gevolg van een burn-out, die in die periode nog niet was onderkend.

Hoewel de Commissie er begrip voor heeft dat de leerkracht wegens een burn-out niet naar behoren functioneerde, kan zij in deze omstandigheid geen rechtvaardiging zien voor zijn gedrag. De voorvallen waren daarvoor te ernstig. De Commissie acht dit onderdeel van de klacht daarmee gegrond.

De Commissie heeft er met instemming kennis van genomen dat de leerkracht onder behandeling is voor zijn burn-out. Zij is van oordeel dat na volledig herstel een eventuele terugkeer op school begeleid plaats dient te vinden. Deze terugkeer dient in goed overleg tussen bevoegd gezag, de leerkracht en zijn begeleiders vorm te worden gegeven.

Ambtshalve

De Commissie heeft kennis genomen van de opmerking van de vader dat het bevoegd gezag hem heeft verteld dat het, ongeacht de toestemming van de vader, gerechtigd was om de klacht naar de Commissie door te sturen.

De Commissie merkt in dit kader op dat zij slechts een klacht in behandeling neemt als deze door de klager zelf wordt ingediend of als de klager heeft ingestemd met het doorsturen van de klacht door het bevoegd gezag. De Commissie hecht hier aan omdat niet kan worden uitgesloten dat een klager om hem moverende redenen geen prijs stelt op behandeling door de LKC.

De Commissie wijst in dit verband tevens op de desbetreffende bepaling in de Modelklachtenregeling en in de klachtenregeling van de gemeente (artikel 5 lid 1). Hierin staat dat het bevoegd gezag de klager van een bij hem ingediende klacht verwijst naar de vertrouwenspersoon of de klachtencommissie, tenzij het bevoegd gezag de klacht zelf wil behandelen. Hieruit kan niet worden afgeleid dat het bevoegd gezag de vrijheid heeft de klacht zelfstandig door te sturen naar de klachtencommissie.

Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de klacht gegrond is voor zover deze betrekking heeft op het gebruiken van fysiek en verbaal geweld en op het niet adequaat reageren op de adviezen van de onderwijsbegeleidingsdienst. De klacht is ongegrond voor zover deze betrekking heeft op het niet bieden van een veilige leeromgeving, het niet nakijken van werk en het niet laten maken van toetsen.

Advies aan het bevoegd gezag

De Commissie adviseert het bevoegd gezag er zorg voor te dragen dat een eventuele terugkeer van verweerder op school geschiedt aan de hand van een reïntegratietraject.